

Polomské novinky

Mesačník občanov obce Polomka • Ročník XXVIII • 16. február 2018 • Nepredajné

Dnes v čísle:

- DUPKALO SA, KDE SA DALO
- FAŠIANGY, TURÍCE, VEĽKÁ NOC PRÍDE
- DAR SRDCA
- LEGIONAR – AMERIKA-NEC ALE POLOMČAN!
- DRUHÉ KOLO MASTERS V ZJAZDOVOM LYŽOVANÍ

2

OSLOBODENIE OBCE POLOMKA

Dňa 29.1.2018 sme si pripomenuli 73. výročie oslobodenia obce Polomka. Pripomeňme si niektoré historické fakty o tejto významnej udalosti. Horehronia sa týkala Západokarpatská útočná operácia vojsk 2. a 4. ukrajinského frontu, prebiehajúca od 12. januára 1945 do 1. marca 1945. táto vojenská operácia bola priamou súčasťou veľkej strategicko ofenzívy sovietskych frontov od Baltického mora po Karpaty. Práve ňou sa začalo druhé obdobie oslobodzovacích bojov na území Československa. Prostredníctvom tejto operácie bolo oslobodené celé územie východného Slovenska, časť južného a podstatná časť stredného Slovenska až po Liptovský Mikuláš a celé údolie Hrona.

Od Telgártu k Breznu postupovali Horehroním útvary 8. sovietskej jazdeckej divízie. V období od 29. do 31. januára oslobodili obce Telgárt, Červenú Skalu,

Pohorelú, Heľpu, Závadku, Polomku, Bacúch, Beňuš, Gašparovo, Bujakovo, Braváčovo, Filipovo a priblížili sa k Breznu.

Do obce Polomka vstúpili v noci z 29. na 30. januára 1945 vojaci Rumunskej armády. V priestoroch miestnej školy bola zriadená vojenská nemocnica, ktorá slúžila predovšetkým pre potreby armády.

Na znak úcty k týmto udalostiam sme položili veniec k pamätnej tabuli na zdravotnom stredisku. Pietneho aktu sa zúčastnili aj žiaci základnej školy s učiteľmi. Pripravili si básne venované týmto udalostiam a historické fakty z oslobodenia obce. Sme úprimne radi, že naše deti sa dozvedajú o tých krutých časoch, ktoré naši starí rodičia museli prežiť. Dúfame, že už žiadna generácia ľudstva nedopustí, aby sa také hrôzostrašné časy zopakovali.

Vážení spoluobčania, nedá mi nereagovať na posledné „mediálne reakcie cez sociálnu sieť“ na stránke Polomka a jej obyvatelia. Nejdem vysvetľovať, čo všetci dávno vieme alebo nevieme, uprednostňovať, obhajovať a chváliť alebo naopak kritizovať mňa, nás a vás, ale pekne prosím, z úcty k našim predkom, starým rodičom a vašim rodičom, rozmyšľajte, kým niečo vyslovíte a napíšete, neublížujte slovom, lebo také ublíženie veľmi bolí.

Nemôže sa sused nazývať susedom, keď tak hrozne ublížil psíkovi, to sa proste nerobí. Tiež nemôže niekto, kto celý rok je viac nezamestnaný ako zamestnaný, pretože mu to vyhovuje a odráža to jeho charakter, kritizovať ľudí, za ktorými robotu a výsledky vidieť a sú ochotní kedykoľvek pomôcť druhým.

Ďakujem Vám všetkým čo ešte máte lásku a cit v srdci.

PS: Ešte si pomôžem, ak dovoľíte, krásnym textom od speváčky Kristíny:

„Nevyjedz z taniera, čo patrí iným, myslí na chudákov uprostred zimy, dožič aj inému kus jeho šťastia, a ver, že dobré sny sa ti raz vrátia, neklam, že nemáš dost, máš čo ti stačí, to, čo máš navyše, musíš vždy strážiť, pohľad svet dľaňami, na to ich máme, a príloží dobrý liek vždy k ľudskej rane, neober celý strom, neotráv studňu, aj keď si vysoko, skloň sa k nej, ku dnu, hlt vody tomu daj, kto o ňu prosí, a v srdci nos len to, čo pútnik bosý...“

I.Š

Asi bude lyžovačka

Zabudnuté zimné kabáty
zohrievajú spráskavené skrine
a zakuklená moľa drieme,
sníva, nechce sa jej von.
Ozval sa severák, keď mu
kamoš mráz vyhládza cestu.
Rozplaštený noštek na okne
víta vystrájanie veselých vločiek.
Tak asi bude lyžovačka
aspoň raz, aspoň tento víkend.

Mária Ocelová

Pozvánka

Komisia pre šport a agroturistiku pri Obecnom zastupiteľstve v Polomke, pozýva občanov na 4. ročník halového futbalového turnaja, ktorý sa uskutoční v nedeľu 18.02.2018 od 13:00 hod. v telocvični. Na turnaj sa môžu prihlásiť trojčlenné družstvá obyvateľov alebo bývalých obyvateľov našej obce a to v deň turnaja od 12:30 hod. do 13:00 hod v telocvični.

Výročie tragédie

Uplynulo už deväť rokov od závažnej dopravnej nehody s tragickými následkami na našom železničnom priecestí. Nezabudli sme a ani nikdy nezabudneme. Nedá sa. 21. február bude navždy čierny deň.

Obecné kompostovisko

Jednou z komodít separovaného odpadu je aj bioodpad. Haluze a konáre zo stromov z dvorov a záhrad občanov, ako aj z verejných priestranstiev boli doteraz zhromažďované na výhone na začiatku Ždiarskej doliny a pri čističke odpadových vôd. Prevádzka úložiska na výhone však bude 31.3.2018 ukončená.

Obec skoro na jar vybuduje centrálné kompostovisko z južnej časti v areáli čističky odpadových vôd, kde sa budú uložené haluze, konáre a drevný odpad mlieť a ukladať do kompostoviska spolu s posekanou trávou a biodpadom z domácností.

Ing. Ján Lihan, starosta obce

Plán zvozu odpadu

Oznamujeme občanom, že poplatok za zber a likvidáciu tuhého komunálneho odpadu na rok 2018 si môžu uhradiť v kancelárii VVS (vchod zozadu kultúrny dom). Po úhrade poplatku občania obdržia harmonogram zvozu TKO ako aj zvozu separovaného odpadu na celý rok 2018. Najbližšie sa zvozy budú konať v nasledovných termínoch:

TKO – 26.2.2018, 19.3.2018

Separovaný – 6.3.2018.

Na základe schváleného Všeobecne záväzného nariadenia o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na rok 2018, sa stanovil poplatok za zvoz TKO nasledovne:

14 € - na osobu v domácnosti, ktorá neseparuje odpad

12 € - na osobu v domácnosti, ktorá separuje odpad

6 € - študent bývajúcí na internáte – je potrebné doložiť potvrdenie z internátu alebo školy

6 € - občania pracujúci na území SR v iných mestách na týždňovky, alebo v zahraničí – je potrebné doložiť fotokópiu pracovnej zmluvy.

Poplatok na rok 2018 je možné uhradiť každý pracovný deň v čase od 7.00 - 11.00 a od 12.00-15.00 v kancelárii úseku VVS v kultúrnom dome vchod zozadu KD.

Zároveň vyzývame občanov, ktorí si v minulom roku uplatnili zľavu na poplatku za TKO a nedoložili pracovnú zmluvu alebo potvrdenie o návšteve školy, aby ho predložili pri úhrade poplatku za rok 2018. V opačnom prípade budú musieť poskytnutú zľavu doplatiť.

Vvs

SPOLOČENSKÁ KRONIKA DECEMBER 2017

Narodení: 1, Prihlásení: 3, Odhlásení: 8, Zomretí: 1 Počet obyvateľov k 30. 11. 2017: 2939

Naši jubilanti *u mesiaci február*
Ing. Arch. František Mikloško 80 r.
Sulejová Emília 80 r.

Prajeme Vám veľa zdravia, lebo je vzácne, veľa šťastia, lebo je krásne, veľa lásky, lebo je jej málo a všetko naj... aby žiť za to stále stálo.

SPOMÍNAME
Koniec januára – sviatky v našej rodine, čo cítite k drahým, to nikdy nezahynie. Všetko, čo môžu nebesá im dať, tu prasiace duše chcú im zaželať. Teba, Romanko, nech blaží svetlo Kristovo, snád úsmevom blažíš oko otcovo a môžeš blízko Pána stáť, bol bys sa dožil práve päťdesiat.

30. januára si pripomenuli nedežité 50. narodeniny

Romana Ocela

a 28. januára nedežité 81. narodeniny

Jána Ocela

z Clementisovej ulice pozostalé rodiny Ocelová a Fodorová

Navždy prestali pre teba hviezdy svietiť, už navždy prestalo pre teba slnko hriať, ale tí, čo ťa milovali, nikdy neprestanú na teba spomínať.

Dňa 21. februára si pripomenieme jedenáste výročie úmrtia našej milovanej

Anny Vojtkovej

S hlbokým zármutkom si na drahú Hanku spomína manžel, deti a kolegovia z obecného úradu.

Stratili pieseň vtáci, stratili stromy plochy. Tej noci bezútešnej udel mráz. Ako by bolo dobre byť ešte stále s tebou. Ale musel si odísť. Zavelil čas.

Dňa 24. januára uplynulo päť rokov čo sme sa navždy rozlúčili s nezabudnuteľným

Milanom Šuchaňom

S láskou, úctou a obdivom spomína brat Vladimír, folklórna skupina Brezinkya Tullibanda

Odišla si tichučko ako mesiac zrána, ešte si predsa čakala na mňa a mne v srdci zostala veľká rana. Tichučko snívaj ten svoj večný sen a ver, že ja nikdy nezabudnem na ten smutný deň.

Dňa 10 februára uplynuli smutné štyri roky, ako nás opustila naša drahá mamička, stará a prastará mama

Emília Šandorová

S láskou a úctou na Teba mamička spomína a ďakuje dcéra Janka s rodinou.

Pozeráme hore ku hviezdám, vieme, že naša mama je niekde tam. Pri tom pohľade si slzy utierame a na ňu s láskou spomínáme. Náhle nás opustila, nestihla nám ani zbohomo dať, srdcia naše budú stále na ňu spomínať.

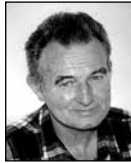
Dňa 28. januára sme pripomenuli 17. výročie úmrtia našej milovanej manželky a matky

Marty Buvalovej

S láskou a bolesťou v srdci spomínajú manžel, dcéra Deniska s manželom, synovia Martin a Marek, svokra, švagrovia a švagrína s rodinou, súrodenci s rodinami, kmotrovci s rodinou a ostatná rodina a priatelia

Len ten, kto stratil koho mal rád, pochopí, čo je bolesť a žiaľ. Kto zomiera neodchádza, ale zostáva v srdciach tých, ktorí ho milovali. Dňa 16. februára si pripomeneme smutné štvrté výročie úmrtia nášho milovaného otca
Jozefa Buvalu

S bolesťou v srdci spomína manželka, syn Vladimír, synovia Jozef a Ján s rodinami, dcéra Alena kmotrovci s rodinami a ostatná rodina.

Správne vidieť dokáže človek jedine srdcom. To, čo je podstatné, je pre oči neviditeľné.

Dňa 1. februára uplynuli dva roky, ako nás opustila naša drahá

Olinka Kubušová

S láskou a úctou spomína celá rodina, kamarátky a známi.

Šaliansky Maťko

Písal sa 30. január 2018. Trojica našich žiakov cestovala do neďalekého Brezna, kde sa malo konať okresné kolo v interpretácii slovenskej povesti pod názvom Šaliansky Maťko. Mali sme zastúpenie vo všetkých troch kategóriách. V 1.kategórii - 2.-3.ročník nás príjemne prekvapila Liliána Tkáčiková, ktorá s prehľadom zvíťazila, zahabiť sa nedala ani Juliana Lilková z 3.kategórie- 6.-7.ročník, ktorá tiež dosiahla na 1.priečku, pekný výkon predviedla i Michaela Skalošová v 2.kategórii 4.-5.ročník, nestačilo to však na pódiové umiestnenie. Všetky naše súťažiaci si zaslužia náš obdiv a dúfame, že podobné výkony zopakujú aj na budúci rok.

ZŠ Polomka

DUPKALO SA, KDE SA DALO

Možno moje riadky pre väčšinu čitateľov budú úplne bezvýznamné, nad ktorými mávnu rukou s poznámkou:- Škoda papiera a miesta v Polomských novinách.-

No keď sa už moje spomienky predrali do Polomských noviniek, vynára sa mi v myslí predstava, ako sa mládež, ba i celá Polomka zabávala v 50tych – 60tych rokoch i začiatkom 70tych rokov minulého storočia.

Jaj, veru – Mladosť pochabosť, starosť nie radosť. Tak v tej dobe bývali v našej obci veľmi časté svadby a to i dupľované, pretože najprv sa mladý pár podrobil SLOVU, potom CIVILNÉMU SOBÁŠU so zás nubami, čo sa málokedy obišlo bez muziky a tanca zvyčajne v dome dievčaťa, ktoré sa vydávalo a až potom nasledovala veľká svadba, ktorej predchádzal cirkevný sobáš.

Dedina mala svoje nepísané zákony a tak sa riadila podľa porekadla – Vtedy ružu trháju, keď kvitne-, dievka sa mala vydať od 18 do 20 rokov, mládenc sa ženil zvyčajne tesne po vojenčine a niektorí i pred vojenčinou. Pri rôznych rodinných udalostiach, ku ktorým patrila aj odprevádzanka, nebolo núdze o tanec.

No naša obec žila tancom i na tanečných zábavách, ktoré sa dlhý čas odohrávali väčšinou v nedeľu, takže v pondelok ráno rovno zo zábavy čakal nástup do práce, alebo do školy. Neskôr sa kosi umúdrli a zábavy dostali miesto v sobotu večer.

V tejto dobe sa mládež automaticky podieľala na poľnohospodárskych prácach i na prácach v domácnosti,

takže po týždni plnom povinností, pričom soboty neboli voľné, bolo treba zo seba striasť únavu, osviežiť sa, upraviť a poď ho v lete do letnej sály na Poľackovú, alebo do Buvaly, kde sa vonku hrávalo na betóne, pamätníci – polomskí muzikanti to môžu potvrdiť.

V zime sa tancovalo v krčme u Buvaly, v kulturňaku – v dnešnom Bumbarase, niekedy to tam bolo komplikované, pretože miestnosť slúžila ako kinosála, tu prebiehali silvestrovské zábavy a predovšetkým tradičné maškarné plesy. Na Fašiangy sa hralo a tancovalo tri noci od nedele, pondelok a utorok do polnoci, pochovala sa basa a s mažačkou sa zábava predžila do rána popolcovej stredy. Organizátorom a usporiadateľom týchto zábav v tej dobe bol pán František Maruškin – Perdoš a iní.

Stalo sa, že si mládež vypožičala na zábavy i miestnosti bývalej „žandárky“ a zriedka sa tancovalo i v starej škole. Koncom 70tych a začiatkom 80tych rokov mládež usporiadávala zábavy i diskotéky v klube pod Bumbarasom. Na Silvestra sa stredná generácia rada zabávala i v reštaurácii PEKLO.

V obci bolo veľa mladých, dedina žila, spievala. Spievalo sa na prechádzkach po hradskej, spievalo sa na moste, pred Bumbarasom, v krčmách i po ceste domov, pričom nepadali sťažnosti za rušenie nočného kludu.

V závere môjho spomínania chcem vyjadriť vďaka nášmu vzácnemu súboru Brezinky, ktorý spieva, tancuje a tradiuje naše zvyklosti za nás všetkých.

Mária Ocelová

A- ŠPORT
1. poschodie OD JEDNOTA BREZNO
Ponúkame:

 Športová obuv
 - Odevy – športové - elegantné
 - Doplnkový tovar
 Rôzne zľavy na vybraný tovar

10% zľava na všetko
Platnosť do 28.2.2018
KUPON
NA ZĽAVU
Inzerát

 Kúpim poľnohospodársku pôdu 2000€/ha, kúpim aj zarastenú pôdu.
 Info : 0944 182 591

FAŠIANGY, TURÍCE, VEĽKÁ NOC PRÍDE

Fašiangové obdobie začína podľa kalendára 7. januára a končí štyridsať dní pred veľkou nocou. Fašiangové zvyky sa sústredili najmä na posledné dni utorok a Popolcovú stredu. S fašiangami sa končili aj priadky, preto sa dievčatá posledný raz zišli vo vrstve, kde vyriadali noc. Vyriadaná noc mala slúžiť na to, aby si dievčatá dokončili prácu. No v skutočnosti už kúdel so sebou nepriniesli, namiesto toho prišli muzikanti, ktorých objednali mládenci. Dievčatá doniesli niečo na jedenie, robili praženicu, rozpletali vlasy a ťahali za vlasy tú, ktorá ich mala najdlhšie, aby aj lan taký narástol. Preskakovali stolčeky, skákali z lavice na vysoký lan. Nad ránom priniesli do chyži slamu a pospali si. Dopoludnia zábava pokračovala bez muziky. Rozchádzali sa pred obedom, mládenci pri rozlúčke zamazali tváre dievčat sadzou, aby ich na Veľkú noc prišli okúpať.

Zeny a muži sa schádzali po domoch osobitne a to dopoludnia na Popolec. Podobne sa zabávali ako dievčatá, muži hovorili o jarných prácach, dávali sa dovedna spriaznení, dohadovali sa aby mohli obrobit' zem. Takto akosi fašiangovali naši predkovia. Skromne, jednoducho.

V snahe oživiť miestne tradície oživujú fašiangové zábavy s maskami a pochôdzkami, ľudia viac hľadajú zábavu, ktorá ľudí zblízuje práve pri týchto tradíciách.

Snahou Spolku pre obnovu kultúry a tradícií Brezinky a folklórnej skupiny bolo priblížiť fašiangové zvyky a obyčaje divákovi hlavne formou našich vystúpení, ktoré pravidelne pripravujeme. Pred tromi rokmi sme spolu s vedením našej obce pripravili zabíjačku, hlavne pre návštevníkov našej obce, aby sme priblížili mnohým aj túto dedinskú tradíciu, ktorá bola súčasťou každej domácnosti. Práve fašiangové zabíjačky sa stali v mnohých dedinách dôvodom na príjemné stretnutie a dobrú zábavu. To, že to bez ľudí a ich ochoty nejde, netreba pripomínať. Pustili sme sa do toho. Pretože takých ľudí máme a vedenie obce nám pomáha pri realizácii a podporuje nás.

V sobotu 3.2.2018 sa konal tretí ročník Fašiangovej zabíjačky. Celé podujatie sa konalo na námestí, kde od skorého rána vládol čulý ruch. Pripravovalo sa pódium, sedenie pre divákov, stánky a aj samotné varenie začalo ráno. O deviatej, keď sa začínali diať veci, voňalo námestie tak zabíjačkovo. Mäsiar Peter Bučko s našimi chlopmi mali plné ruky práce. Obariť, opáliť a spracovať svinku im „pomáhali“ folklóristi zo Závadky, ktorí nás každoročne navštevujú. Krásny pohreb aj s hudbou jej vystrojili. Na tomto pohrebe na rozdiel od iných bolo veselo. Spievalo sa, tancovalo, hralo. Muzikanti z Brezna, Terchovej, tanečníci z Košíc, chlapi z Hefpy, FSk Závačan a deti v maskách dotvárali atmosféru počas celej zabíjačky. Z Liptovského Mikulášu prišli hostia porozprávať o liptovských droboch, ktoré nám veľmi chutili. No aj veselé príhody sa povedali, aj pobrehanie piesničky pospievali. Peter Cítenyi všetko odmoderoval a ponahrával. Dievča z Japonska sa kolbasky učilo robiť a celky jej to išlo. Kuchári (ďakujeme Drevotrieske z Kašteľa) zas dobre navarili, lebo ostali len prázdne misky. Nuž dedina kuštičok ožila, kto chcel prišiel, kto chcel pokošto-

val. Kto nechcel ten sedel doma. Dobre im tak. No ale pre tých to nerobíme. Tak keď dožijeme, zas o rok sa na zabíjačke stretneme.

V nedeľu 11.2.2018 sme vo fašiangovani pokračovali na Čiernom Balogu, kde nás s FS Mladosť pozvali do galaprogramu „Už sa fašiang kráti“. Náš spoločný program Povedali naši vašim sme spolu s pochovávaním basy odprezentovali pred vypredanou sálou. Zábavy chitvi diváci nešetřili potleskom ani smiechom, a po predstavení ani chválou. Verte, dobre nám padlo.

Nuž basa je pochovaná a do Veľkého piatku môžeme postiť. Skončil sa čas zábav, zabíjačiek a svadieb. A ponorme sa do ticha.

M. Pisárová

Dar srdca

Kúsok svojho srdca darovali mladí breznianski umelci lôžkovému oddeleniu nemocnice Brezno. Išlo o vlastnoručne vyrobené vianočné ozdoby. Umelci Talentária sa zúčastnili osobne na detskom oddelení, kde za prítomnosti pána primára MUDr. Norberta Surového ozdobovali vianočný stromček.

Stromček bol symbol lásky a spolupatričnosti, ktorú mu cez originálne umenie vdýchli mladí umelci. Detské gesto nieslo v sebe posolstvo prirodzenosti každého človeka: „Darované sa stáva šťastím vtedy, keď prinesie šťastie iným v bežnom dni.“

Vaše Talentárium

DRUHÉ KOLO MASTERS V ZJAZDOVOM LYŽOVANÍ

V dňoch 4 a 5. februára sa konalo druhé kolo MASTERS Ceny Doliniek Slovenský pohár MASTERS 2018 v slalome v obci Žiar za Liptovským Mikulášom. V sobotu bol večerný slalom a v nedeľu sa konal druhý slalom. Naším členom klubu HST LO Polomka Bučník sa celkom darilo keď naši 4 pretekári obsadili podľa jednotlivých kategórií pekné tretie miesta a to Juliánka Piliarová, Patrik Hrablay, Macík Marcel a Jozef Horský.

MJ

Legionar – Američanec ale Polomčan !

Narodil sa na Polomke, aj tu zomrel a pochovaný je na polomskom cintoríne. Ale „mlad' Republiky“ o ňom ani nevie. Prečo? Ale po poriadku. Čo boli a zostali čs légie na Rusi, čo boli vôbec Légie zaslúživšie sa o dnešnú slobodu bojom, nasadzovaním vlastných životov – v dobách Uhorska, Monarchie - za vznik slobodného Československa. Až z neho potom vznikol dnešný slobodný, samostatný štát Slovensko. Ale po poriadku.

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=R3E5QCLN00](https://www.youtube.com/watch?v=R3E5QCLN00)

priateľské územie až do Prahy a informovať českej predstaviteľa o zahraničnom odboji. Postupne sa do radov Českej družiny dobrovolne pridávali Česi a Slováci zo zajateckých táborov. Vďaka týmto posilám bojovalo dňa 2. júla 1917 v slávnej bitke pri Zborove už cez 3 000 legionárov a na konci vojny čítalo Československej vojská na Rusi takmer 70 000 mužov v zbrani. Ich cesta domov však zďaleka neskončila. Mnohí sa vrátili až dva roky po vojne, počas ktorých zvädzali boje s ruskými bolševikmi. Viedli si výborne! Ovládli tisíce kilometrov najdôležitejšie ruskej

dených Čechov a Slovákov, ktorí pred vojnou emigrovali do USA a získali tam občianstvo.“

„Generál Štefánik bol podľa ministra Galka slovenskou osobnosťou s rozmerom a myslením Európana. „Jeho talent a bohaté skúsenosti politika, diplomata a vojaka ho právom predurčili stať sa v novovzniknutom štáte prvým ministrom vojny. Jeho tragická smrť ale zabránila tomu, aby jeho odborný potenciál a talent boli využité v prospech Slovákov a nášho štátu,“ skonštatoval šéf rezortu obrany. Ako však zdôraznil odkaz jeho osobnosti

obchodník; **Rakousko-uherský útvár v době zajetí: 25.p.pl.; Miesto podání přihlášky do legii: Novo. Nikol.; Datum zařazení do legií: 4.7.1918; Konec v legiích: 18.11.1920 (DM)**

Zomrel koncom augusta 1939 a odpočívá na cintoríne, v Polomke.

Bol to chlap ako bolo treba. Žiaden trochár. Inak by nevybudoval na tú dobu prepychový dom, krčmu, dielne mäsiarske, pivnice na pivo ako chren, víno ako med! Po jeho smrti zastrelením sa na poľovačke, prevzal železo v 17. roku svojho života jeho najstarší syn Milan a musel sa obracať. Jeho nástupcom som mal byť ja, „Milaňov syn“ jako sa hrdo vraví po našom - po polomsky. Lenže všetko dopadlo inakšie. Zo mňa sa stal mjr. ČSLA-spojovjska REB; a teraz vojenský dôchodca, na Internetne informácie hladajúci.

Bol som požiadaný, aby som pár slov, článok, do Polomských noviniek napísal. Stalo sa. Ale takô širokô poľo ... júj, hrôza. Som pripravený spolupracovať so záujemcom / kyňou o túto problematiku. Spojenie na mňa je na Obc úrade, aj tu v redakcii.

Positívny deň „sitkym nasim citeľom“ z Liberca praje

Pavel Ján Buvala.

Miesto úvodu, citáty z Internetu:

„O legionároch

Vedeli ste, že v prvej svetovej vojne bojovalo viac ako 140 000 Čechov a Slovákov na strane Francúzska, Talianska, Ruska, Srbska a USA za samostatný československý štát?

Kde sa ale títo bojovníci v cárskom Rusku vzali? Na samom začiatku prvej svetovej vojny sa mnoho Čechov a Slovákov, ktorí žili a pracovali v Rusku, rozhodlo, že budú bojsť za slobodu svojej vlasti proti Habsburskej monarchii. V Kyjeve, ktorý bol vtedy súčasťou cárského Ruska, vznikla jednotka s názvom Česká družina v sile takmer jedného tisíce mužov. Ich vzdelanie a znalosť nemčiny je predurčovala k výzvednej činnosti za nepriateľskou líniou. Niekolkými čs. legionárom sa dokonca podarilo preniknúť cez ne-

železnice - Transsibírskej magistrály. Vo Francúzsku bola tiež na samom počiatku vojny založená česká jednotka, pre ktorú sa vžil názov rota „Nazdar“. V rámci Cudzineckej légie bola nasadzovaná proti Nemcom na najťažších úsekoch fronty. V máji 1915 splnila rota „Nazdar“ svoju úlohu v krvavej bitke pri Arrase. Každý tretí z jednotky však v boji padol. Počty čs. legionárov vo Francúzsku sa darilo zvyšovať až od roku 1917. Nakoniec ich bolo 10 000. Po návrate domov ich čakal nový boj - o Tešínsko, a potom o Slovensko proti maďarským bolševikom. Od konca roka 1917 sa začala tvoriť čs. légie aj v Taliansku. Vďaka početným zajatcom sa rýchlo rozrástla až na 20 000 mužov. Čechoslováci ale bojovali aj v ďalších spojeneckých armádach - napr. V americkej armáde bojovalo 40 000 ro-

nám zostal a nesmieme naň zabúdať. „Zabúdaním na svoju minulosť, by sme sa okradli o svoju budúcnosť,“ poznamenal.

„... M.R. Štefánik bol astronóm, pilot, nositeľ myšlienky československých légii, diplomat, vedec, generál a minister v jednej osobe. Ako zástanca myšlienky československého súžitia sa stal kľúčovou osobou pri organizovaní československého vojska – zahraničných légii, ktoré bojovali po boku Dohody s cieľom dosiahnuť samostatný československý štát.“

ALE VEĎ:

BUVALA MICHAL*15.9.1888;

Datum narodení: 15.9.1888; **Obec narodení:** Polomka; **Okres narodení:** Brezno nad Hronom; **Domovská obec:** Polomka; **Zaměstnaní:** řezník,